

## سخن سردبیر

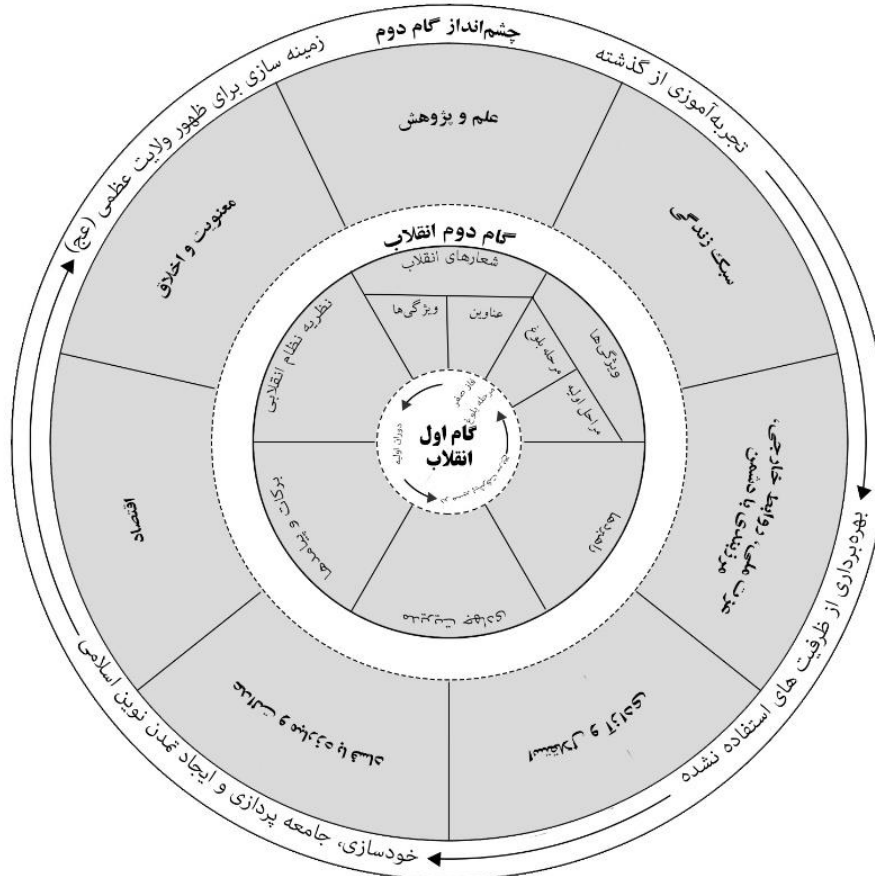
### بیانیه گام دوم انقلاب، رهنامه پیشرفت ایرانی - اسلامی

انقلاب اسلامی ایران با پشت سر گذاشتن فراز و نشیب‌های بسیار، به مرحله‌ای از تکامل رسیده است که امروزه در معادلات جهانی به‌عنوان یک قطب تعیین‌کننده، ایفای نقش می‌کند. این جایگاه رفیع در حالی بدست آمده است که جهان در حال گذر از یک پیچ بزرگ تاریخی است و انقلاب اسلامی برای نقش‌آفرینی بیشتر در آینده بشریت، با شرایط حساس و سرنوشت‌سازی روبه‌رو است. در چنین شرایطی باید دکترین و رهنامه جامعی تدوین شود تا چارچوب فکری و عملیاتی برای طی طریق در این مسیر پر تلاطم و دستیابی به قله پیشرفت مبتنی بر الگوی ایرانی - اسلامی برای تمامی ارکان جامعه فراهم شود. بر اساس چنین ضرورتی، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای (مدظله العالی) رهبر حکیم انقلاب اسلامی، منشور و رهنامه‌ای با عنوان بیانیه گام دوم انقلاب تدوین و ابلاغ کرده‌اند که ضمن ترسیم چشم‌انداز، راهبردهای تحقق آن را با استفاده از نظریه انقلابی که حاصل تجربه‌اندوزی از عمر چهل‌ساله انقلاب اسلامی است، تبیین کرده‌اند.<sup>۱</sup> بیانیه گام دوم انقلاب، رهنامه‌ای است که با روایت تاریخی انقلاب آغاز می‌شود و در آینده‌ای امیدبخش امتداد می‌یابد. در بخش آغازین بیانیه، به تاریخ‌نگاری دقیق و واقع‌بینانه انقلاب اسلامی به‌صورت موجز و عالمانه پرداخته می‌شود و سیر تکامل انقلاب و هم‌چنین بستر محیط داخلی و خارجی آن در قالب واژگان و گزاره‌های پرمعنا و جامع به تصویر در می‌آید. چرخه حیات انقلاب اسلامی تا چهل‌سالگی که در بیانیه مذکور از آن به‌عنوان گام اول انقلاب اسلامی یاد شده است، با فاز صفر آغاز می‌شود و پس از گذراندن دوران اولیه و مرحله پیشرفت سریع، به دوره بلوغ که همانا چهل‌سالگی انقلاب اسلامی است، ختم می‌گردد. در این سیر تاریخی، ویژگی‌هایی برای هر مرحله از حیات طیبه انقلاب اسلامی ذکر شده است که آن را از مرحله دیگر متمایز می‌سازد. در

---

۱ - در خصوص درس‌آموزی از گذشته، آیات و روایات اسلامی بسیاری وجود دارد که برای ذکر اهمیت آن فقط به فرازی از نامه مبارک امام علی(ع) به امام حسن(ع) اشاره می‌گردد: پسر من! گرچه من به اندازه همه کسانی که پیش از من می‌زیستند، عمر نکرده‌ام؛ اما در رفتار آنها نظر افکندم و در اخبارشان تفکر نمودم و در آثار بازمانده از آنان به سیر و سیاحت پرداختم تا بدانجا که (بر اثر این آموزش‌ها) همانند یکی از آنها شدم؛ بلکه گویی بر اثر آنچه از تاریخشان به من رسیده با همه آنها از اوّل تا آخر بوده‌ام (من همه اینها را بررسی کردم سپس) قسمت زلال و مصفای آن را از بخش کدر و تیره باز شناختم و سود و زیانش را دانستم (نهج‌البلاغه، نامه ۳۱).

بخش دیگری از این منشور، شعارهای محوری انقلاب اسلامی به همراه مشخصه‌های مربوط به آنها مورد واکاوی قرار گرفته است. برکات انقلاب اسلامی، سبک مدیریت غالب و راهبردهای اصلی انقلاب اسلامی، از جمله دیگر موضوعات کلیدی است که برای مسیر طی شده انقلاب اسلامی تا مرحله بلوغ مورد توجه قرار گرفته است. در این رهنامه هم‌چنین با عنایت به تجربه چهل ساله، نظریه نظام انقلابی به همراه مفروضات مربوط به آن، مفهوم‌پردازی شده است. در ادامه بیانیه، به هفت سرفصل مهم پرداخته شده که گام دوم انقلاب اسلامی باید برای طی مسیر در آینده، آنها را سرلوحه اقدامات خود قرار دهد تا چشم‌انداز نهایی که همانا خودسازی، جامعه‌پردازی و ایجاد تمدن نوین اسلامی به‌منظور زمینه‌سازی برای ظهور ولایت عظمی فراهم گردد. برای تحقق این چشم‌انداز مطلوب، تجربه‌آموزی از گذشته و بهره‌برداری از ظرفیتهای استفاده نشده، از جمله مقولات محوری است که باید در دستور کار قرار گیرند. منظومه فکری رهبر حکیم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب را می‌توان در قالب الگوی ذیل ترسیم کرد. در این منظومه، مؤلفه‌های گام اول و دوم انقلاب به تفکیک بیان گردیده است و عناصر هر یک از آنها نیز در ادامه بصورت فهرست‌وار تشریح شده است.



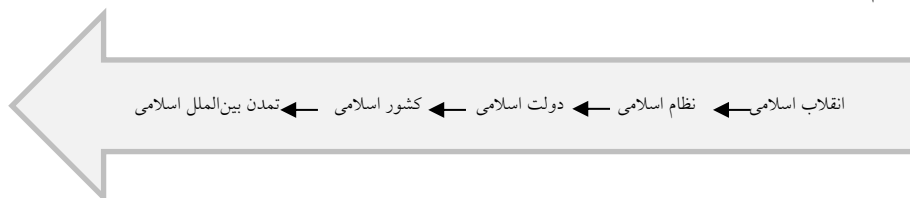
منظومه فکری بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

## گام اول انقلاب

در این منظومه فکری، تکیه بر جوانان و سپردن مسئولیتها به آنها در سایه تجربه‌آموزی از گذشته، به‌عنوان مقوله محوری، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ لذا قبل از پرداختن به افق آینده، درس‌آموزی از گذشته مورد تأکید قرار گرفته است. بر همین اساس تبیین واقع‌گرایانه مسیر طی‌شده و مؤلفه‌هایی که در آن ایفای نقش کرده‌اند، در قالب گام اول انقلاب مطرح شده است که

برای رعایت اختصار به صورت فهرست وار به آنها پرداخته شده است.<sup>۱</sup>

۱. ویژگیهای گام اول انقلاب: رهبر معظم انقلاب اسلامی سالها قبل، فرایند تکامل انقلاب اسلامی و تمدن سازی نوین اسلامی را این گونه تشریح کرده اند: "بنده دو سه سال قبل در یکی از همین جلسات گفتم ما یک انقلاب اسلامی داشتیم، بعد نظام اسلامی تشکیل دادیم، مرحله بعد تشکیل دولت اسلامی است، مرحله بعد تشکیل کشور اسلامی است، مرحله بعد تشکیل تمدن بین الملل اسلامی است. ما امروز در مرحله دولت اسلامی و کشور اسلامی قرار داریم؛ باید دولت اسلامی را ایجاد کنیم." (۱۳۸۳/۸/۶). بر این مبنا می توان فرایند تکاملی انقلاب اسلامی را اینگونه ترسیم نمود:



البته در بیانیه مذکور، گام اول انقلاب اسلامی شامل فاز صفر، دوران اولیه، دوره در مسیر پیشرفت سریع و دوره بلوغ است که تقریباً دربرگیرنده نیمی از عناصر فرایند تکاملی انقلاب اسلامی است. برای بررسی ویژگیهای گام اول انقلاب، این گام در قالب دو مرحله (مراحل اولیه و بلوغ) خلاصه شده است.

ویژگیهای مراحل اولیه انقلاب اسلامی عبارت است از:

۱. هدایت الهی و رهبری امام خمینی (ره)؛
۲. فقدان تجربه پیشین؛
۳. عقب ماندگی در تمام فضاها؛
۴. دشمنی همه جانبه با انقلاب؛
۵. تبدیل سلطنت استبدادی به حکومت مردم سالاری؛
۶. میدان داری جوانان در عرصه مدیریت؛

۱ - رهبر معظم انقلاب اسلامی در طول سالهای گذشته هر یک از عناصر مطرح در بیانیه گام دوم را به مناسبتهای مختلف تشریح نموده اند که در این مجال به آنها پرداخته نشده است. هر چند که از ویژگیهای برجسته بیانیه گام دوم، موجز بودن در عین جامعیت است؛ به گونه ای که چکیده دیدگاههای ایشان در این بیانیه گنجانده شده است. البته اندیشمندان برای تبیین منظومه فکری بیانیه، لاجرم باید به دیدگاههای تفصیلی ایشان مراجعه نمایند.

۷. ایجاد دنیای سه قطبی به جای دو قطبی؛

۸. مطرح کردن دین و دنیا در کنار هم.

ویژگیهای مرحله بلوغ انقلاب اسلامی عبارت است از:

۱. قدرتمندی توأم با مهربانی و گذشت؛

۲. دوری از افراط‌گرایی، انفعال و مردد بودن؛

۳. ایستادگی در مقابل زورگویان و دفاع از مظلومان؛

۴. همگانی شدن باور ما می‌توانیم؛

۵. اتکا به توانایی داخلی با تحریم دشمنان؛

۶. ورود عنصر اراده ملی به مدیریت کشور؛

۷. عدم شروع دشمنی ولی فرود آوردن محکم ضربت متقابل.

۲. شعارهای انقلاب اسلامی: در گام اول انقلاب اسلامی شعارهای محوری عبارت است از:

آزادی، اخلاق، معنویت، عدالت، استقلال، عزت، عقلانیت، برادری. این شعارها دارای برخی ویژگیها است که مهمترین آنها عبارت است از:

۱. سرشته با فطرت بشری؛

۲. بدون تاریخ مصرف؛

۳. دزدگی بابت رویگردانی مسئولان از شعارها و نه بخاطر پایبندی به آنها؛

۴. وقفه در برخی دستاوردها به خاطر بی‌توجهی به شعارها.

۳. نظریه نظام انقلابی: در این بیانیه اعتقاد بر این است که از تجربه زیسته انقلاب اسلامی،

چارچوبی با عنوان نظریه نظام انقلابی قابل استخراج است که آن را از سایر انقلابات مطرح دنیا

(انقلابات فرانسه، روسیه، چین و...) متمایز می‌سازد. چرا که برخلاف انقلاب‌های دیگر، انقلاب

اسلامی یک خط سیر تکاملی با خلوص ایدئولوژیک و آرمانی بدون تجدیدنظرطلبی را تا مرحله

بلوغ در چهل سالگی طی کرده است. برخی از مهمترین مفروضات نظریه نظام انقلابی را با توجه به

بیانیه می‌توان در موارد ذیل خلاصه کرد:

۱. سازگاری میان جوشش انقلابی و نظم سیاسی و اجتماعی؛

۲. انقلاب اسلامی به عنوان پدیده‌ای زنده، با اراده و قابل انعطاف؛

۳. آماده تصحیح خطاها و نه تجدید نظرپذیر و اهل انفعال؛

۴. پایبندی شدید به اصول فارغ از تحجر؛  
 ۵. قابلیت طی شدن فاصله بین بایدها و واقعیت‌ها.  
 ۴. برکات و پیامدها: انقلاب اسلامی در گام اول دارای برکات مختلفی بوده است که مهمترین آنها عبارت است از:

۱. ثبات، امنیت و حفظ تمامیت ارضی ایران؛
  ۲. موتور پیشران در علم و توسعه ساختارهای زیربنایی؛
  ۳. به اوج رسانیدن مشارکت مردمی و مسابقه خدمات‌رسانی؛
  ۴. ارتقای شگفت‌آور بینش سیاسی آحاد مردم؛
  ۵. سنگین کردن کفه عدالت در تقسیم امکانات عمومی؛
  ۶. افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در فضای عمومی جامعه؛
  ۷. ایستادگی روزافزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان.
۵. مدیریت جهادی: از جمله کلیدواژه‌های بیانیه، تأکید بر سبک مدیریت جهادی و جهاد بزرگ برای ساختن ایران اسلامی است.<sup>۱</sup> مهمترین مشخصه‌های سبک مدیریت جهادی عبارت است از:

۱. امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده؛
۲. الهام گرفته از ایمان اسلامی و اعتقاد به اصل ما می‌توانیم امام خمینی (ره)؛
۳. نگاه انقلابی، روحیه انقلابی و عمل جهادی.

۱ - رهبر حکیم انقلاب اسلامی در خصوص مدیریت جهادی سخنان ارزشمندی دارند که به برخی از فرازهای سخنان ایشان در مناسبت‌های مختلف اشاره می‌شود: جهاد عبارت است از تلاشی که در مقابل یک دشمنی‌ای انجام می‌گیرد؛ هر جور تلاشی جهاد نیست. جهاد عبارت است از آن تلاشی که در برابر یک چالش خصمانه از سوی طرف مقابل صورت می‌گیرد؛ این جهاد است (۱۳۹۳/۴/۱۱). این مسئولیتها اگر به‌طور جدی، به‌دور از انگیزه‌های شخصی، به‌دور از هر چیزی جز انگیزه‌ی خدمت به مصالح کشور انجام بگیرد، بزرگ‌ترین کار جهادی است؛ کار جهادی یعنی این؛ انگیزه‌های گوناگون را نباید دخالت داد، اولویتها را باید نگاه کرد. من بر روی اقتصاد مقاومتی تکیه می‌کنم (۱۳۹۳/۳/۴). عامل مهم مدیریت جهادی عبارت است از خودباوری و اعتماد به نفس و اعتماد به کمک الهی (۱۳۹۳/۲/۱۰). باید مدیریت جهادی را بر دیوان‌سالاری‌های فرسوده ترجیح بدهیم؛ این یکی از اولویتهای ما است؛ مدیریت جهادی به معنای بی‌انضباطی نیست؛ پُرکاری، با تدبیر حرکت کردن، شب‌وروز نشناختن و دنبال کار را گرفتن، این معنای مدیریت جهادی است (۱۳۹۶/۱۱/۲۹). اگر عزم ملی بود، اگر مدیریت جهادی بود، اقتصاد هم پیشرفت می‌کند، فرهنگ هم پیشرفت می‌کند؛ و ملتی که اقتصاد پیشرفته داشته باشد و فرهنگ پیشرفته داشته باشد، در اوج قرار می‌گیرد و تحقیر نمی‌شود (۱۳۹۳/۲/۱۰).

۶. راهبردها: در سیر تکاملی انقلاب اسلامی، برخی سیاستها به عنوان راهبرد اصلی در پیشبرد اهداف نظام اسلامی ایفای نقش کرده‌اند که برخی از مهمترین آنها عبارت است از:
۱. شناخت گذشته و درس آموزی از تجربه‌ها؛
  ۲. جوانان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی؛
  ۳. موفقیت در تقابل دوگانه جدید (دوقطبی جدید)؛
  ۴. عدم تجدیدنظرطلبی و حفظ خلوص ایدئولوژیکی انقلاب.

## گام دوم انقلاب

در بیانیه گام دوم انقلاب به هفت سرفصل مهم در راستای چشم‌انداز انقلاب اسلامی در افق‌های چندساله اشاره شده است. برای تحقق چشم‌انداز انقلاب، اولین اقدام قبل از هر چیز، تجربه‌آموزی از گذشته است. فراز ابتدایی این رهنامه اصولاً دارای رویکرد تجربه‌نگاری است و تلاش گردیده با رعایت گزیده‌گویی، نقاط عطف انقلاب اسلامی به صورت واقع‌بینانه روایت شود. لذا برای حرکت در آینده، شناخت گذشته ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. بعد از درس‌آموزی از گذشته باید به سراغ شناخت ظرفیتهای استفاده نشده و بهره‌برداری از آن رفت تا امکان خودسازی، جامعه‌پردازی و ایجاد تمدن نوین اسلامی<sup>۱</sup> میسر گردد و از آن طریق برای ظهور ولایت

۱ - فرازهایی از این بیانیه همچون مبحث تمدن‌سازی، پیش از این در بیانات رهبر معظم انقلاب مسبوق به سابقه است که در این مجال به برخی از بیانات ایشان در زمینه تمدن نوین اسلامی اشاره می‌شود: هدف نهائی را باید امت واحده‌ی اسلامی و ایجاد تمدن اسلامی جدید بر پایه‌ی دین و عقلانیت و علم و اخلاق، قرار داد (۱۳۹۰/۶/۲۶). تمدن اسلامی، کشورگشایی نیست بلکه به معنای تأثیر پذیرفتن فکری ملت‌ها از اسلام است (۱۳۹۵/۲/۶). ما باید دنبال تمدن نوین اسلامی باشیم برای بشریت؛ این تفاوت اساسی دارد با آنچه قدرتها درباره‌ی بشریت فکر می‌کنند و عمل می‌کنند؛ این به معنای تصرف سرزمین‌ها نیست؛ این به معنای تجاوز به حقوق ملت‌ها نیست؛ این به معنای تحمیل اخلاق و فرهنگ خود بر دیگر ملت‌ها نیست؛ این به معنای عرضه کردن هدیه الهی به ملت‌ها است، تا ملت‌ها با اختیار خود، با انتخاب خود، با تشخیص خود راه درست را انتخاب کنند. راهی که امروز قدرتهای جهان ملت‌ها را به آن راه کشانده‌اند، راه غلط و راه گمراهی است. این وظیفه امروز ما است (۱۳۹۴/۱۰/۸). تمدن اسلامی می‌تواند با شاخصه‌های ایمان و علم و اخلاق و مجاهدت مداوم، اندیشه پیشرفته و اخلاق والا را به امت اسلامی و به همه بشریت هدیه دهد و نقطه رهایی از جهان‌بینی مادی و ظالمانه و اخلاق به لجن کشیده‌ای که ارکان تمدن امروزی غریند، باشد (۱۳۹۲/۲/۹). ایجاد یک تمدن نوین اسلامی است؛ این محاسبه‌ی درستی است - این تمدن نوین دو بخش دارد: یک بخش، بخش ابزاری است؛ یک بخش دیگر، بخش متنی و اصلی و اساسی است. به هر دو بخش باید رسید. آن بخش ابزاری چیست؟ بخش ابزاری عبارت است از همین ارزشهایی که ما امروز به عنوان پیشرفت کشور مطرح می‌کنیم: علم، اختراع، صنعت، سیاست، اقتصاد، اقتدار سیاسی و نظامی، اعتبار بین‌المللی، تبلیغ و ابزارهای تبلیغ؛ اینها همه بخش ابزاری تمدن است؛ وسیله است. اما بخش حقیقی، آن چیزهایی است که متن زندگی ما را تشکیل می‌دهد؛ که همان سبک زندگی است که عرض کردیم. این، بخش حقیقی و اصلی تمدن است... (۱۳۹۱/۷/۲۳).

عظمی (عج) زمینه‌سازی شود. این امر میسر نمی‌شود مگر از طریق مجموعه‌ای از اقدامات که به‌عنوان راهبردهای گام دوم انقلاب در قالب هفت فصل که در منظومه فکری بیانیه گام دوم انقلاب به آن اشاره شده است.

۱. علم و پژوهش: رهبر معظم انقلاب در این بیانیه مؤکداً به نیاز کشور به جوشاندن چشمه دانش در میان خود اصرار می‌ورزند و راه طی شده در زمینه علم و پژوهش را، با همه اهمیتش فقط یک آغاز تلقی می‌کنند و معتقدند ما هنوز از قله‌های دانش جهان بسیار عقب هستیم و باید به قله‌ها دست یابیم. در راهبرد علم و پژوهش، سه محور اصلی در رهنامه وجود دارد که عبارت است از:

۱. علم و پژوهش به عنوان آشکارترین وسیله عزت و قدرت کشور؛

۲. علم و پژوهش به عنوان منبع ثروت و قدرت؛

۳. ضرورت جهاد علمی برای عبور از مرزهای کنونی دانش.

۲. معنویت و اخلاق: در این بیانیه، معنویت به معنی برجسته کردن ارزشهای معنوی از قبیل: اخلاص، ایثار، توکل، ایمان در خود و در جامعه تعریف شده است، و اخلاق به معنی رعایت فضیلت‌هایی چون خیرخواهی، گذشت، کمک به نیازمند، راستگویی، شجاعت، تواضع، اعتمادبه‌نفس و دیگر خلقیات نیکو است. بر اساس رهنامه مذکور، معنویت و اخلاق، باید جهت‌دهنده همه حرکات و فعالیت‌های فردی و اجتماعی باشد. لذا این سرفصل مهم پیشرفت باید از طرق ذیل مورد توجه قرار گیرد:

۱. برجسته سازی ارزش‌های معنوی؛

۲. رعایت فضیلت‌های اخلاقی؛

۳. جهت‌دهنده بودن معنویت و اخلاق در همه امور؛

۴. عامل بودن حکومت به رفتارهای اخلاقی و معنوی و ترویج آن؛

۵. ستیزهای معقولانه با کانونهای ضد معنویت و ابزارهای رسانه‌ای آنها.

۳. اقتصاد: در این بیانیه، اقتصاد به عنوان نقطه کلیدی تعیین‌کننده تلقی می‌گردد که به عنوان ابزار اصلی تحقق هدف جامعه اسلامی ایفای نقش می‌کند. در کارکرد اقتصادی جامعه تمدن‌ساز باید مؤلفه‌های ذیل مورد توجه قرار گیرد:

۱. سلطه ناپذیری در شرایط قدرت اقتصادی؛



۲. تقویت اقتصاد مستقل؛

۳. غلبه بر عیوب اقتصادی از طریق اقتصاد مقاومتی؛

۴. تکیه بر راه حل‌های درون‌کشوری به جای برون‌کشوری القاء شده؛

۵. ضرورت مدیریت اقتصادی با صلاحیت (جوان، دانا، مؤمن و متخصص).

۴. عدالت و مبارزه با فساد: در بیانیه گام دوم، فساد اقتصادی و اخلاقی و سیاسی به عنوان توده چرکین کشورها و نظامها قلمداد می‌شود که اگر در بدنه حکومتها عارض شود، زلزله ویرانگر به پا می‌کند و به مشروعیت آنها ضربه مهلکی وارد می‌کند. از آنجا که نظام جمهوری اسلامی نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیت‌های مرسوم و مبنائی‌تر از مقبولیت اجتماعی است، در این رهنامه بسیار جدی‌تر و بنیانی‌تر از نیاز دیگر نظامها به این مقوله نگریسته می‌شود. لذا برای تحقق این امر، راهبردهای ذیل ارائه می‌گردد:

۱. لازم و ملزوم بودن عدالت و مبارزه با فساد؛

۲. طهارت اقتصادی، شرط مشروعیت؛

۳. ایجاد نهادهای نظارتی تیزبین و قاطع؛

۴. ایجاد صلاحیت‌های بالا در مبارزه کننده با فساد؛

۵. رفع محرومیت و شکاف‌های عمیق طبقاتی؛

۶. جلوگیری از تبعیض، ویژه‌خواری و سایر مؤلفه‌های بی‌عدالتی؛

۷. اجرای سیاست‌های عدالت‌گرایانه از طریق جوانان مؤمن، انقلابی، دانا و کاردان؛

۵. استقلال و آزادی: در این بیانیه استقلال ملی به معنی آزادی ملت و حکومت از تحمیل و زورگویی قدرتهای سلطه‌گر جهان و آزادی اجتماعی به معنای حق تصمیم‌گیری و عمل کردن و اندیشیدن برای همه افراد جامعه تعریف شده است این دو عنصر از جمله ارزشهای اسلامی‌اند که عطیه الهی به انسانها هستند که ملت ایران با جهاد چهل‌ساله خود آن را به دست آورده و هیچکدام تفضل حکومتها به مردم نیستند.

۱. استقلال ملی از طریق رهایی از تحمیل قدرت‌های جهانی؛

۲. آزادی اجتماعی از طریق اعطای حق تصمیم‌گیری به مردم؛

۳. ضرورت حفظ دستاورد استقلال و آزادی به عنوان خون‌آورد انسانهای والا و شجاع و

فداکار؛

۴. اندیشیدن و عمل آحاد جامعه؛
۵. تأمین استقلال و آزادی به عنوان وظیفه حکومت؛
۶. جلوگیری از تأویل و توجیه‌های ساده لوحانه و مغرضانه.
۷. عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن: در این بیانیه بخشی از مظاهر عزت جمهوری اسلامی در عرصه بین‌المللی برشمرده شده و برای تحقق عزت ملی، روابط خارجی، مرزبندی با دشمن، راهبردهای ذیل ارائه گردیده است:
۱. اتکاء به اصل عزت، حکمت و مصلحت در روابط بین‌الملل؛
  ۲. رفتار حکیمانه و مصلحت‌جویانه از موضع انقلابی توسط مدیران جهادی؛
  ۳. مذاکره با دشمنان با مرزبندی دقیق؛
  ۴. حفظ ارزشهای انقلابی و عدم هراس از تهدیدات؛
  ۵. بی‌حاصلی و زیانباری مادی و معنوی در مذاکره با امریکا.
۷. سبک زندگی: در این بیانیه مبحث سبک زندگی به‌عنوان یکی از سرفصلهای هفتگانه برای گام دوم انقلاب برشمرده شده، ولی به‌صورت مختصر به آن پرداخته شده و تبیین آن به مجال دیگری احاله شده است. سبک زندگی از جمله موضوعات کلیدی است که رهبر حکیم انقلاب در مناسبتهای مختلف به تبیین آن پرداخته است. رهبر معظم انقلاب اسلامی در مهر ماه ۱۳۹۱ در جمع مردم خراسان شمالی بیاناتی داشتند که در سخن سردبیر یکی از شماره‌های نشریه مدیریت اسلامی به تفصیل در مورد آن بحث و بررسی صورت گرفته است. در مجموع، بیانیه گام دوم به دو نکته اساسی در این زمینه اشاره می‌کند که عبارت است از:
۱. زیان‌های جبران‌ناپذیر سبک زندگی غربی؛
  ۲. ضرورت مدیریت جهادی همه‌جانبه و هوشمند برای مقابله با سبک زندگی غربی.
- با عنایت به اهمیت بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و ضرورت تبیین آن توسط متخصصین دانشگاهی، تحلیلگران و دست‌اندرکاران مدیریت اجرایی کشور، نشریه مدیریت اسلامی آمادگی دارد تا مقالات تحلیلی و پژوهشی مرتبط با مؤلفه‌های منظومه فکری بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی را با اولویت بالا در دستور کار داوری و چاپ قرار دهد.

سید محمد مقیمی

moghimi@ut.ac.ir

<http://www.prof-moghimi.ir>